

ban: születés, serdülés, házasság, halál. A rituálék tudatosítják a döntő egzisztenciális eseményeket, megkönnyítik, értelmezik, elmélyítik őket. Ahol a valóságban nem történik meg valami, vagy a közösség egyáltalán nem akarja azt előírni, gyakorolni és művelni, ott a megfelelő rítus csak pótlék lesz, sőt önbecsapássá válik.

Az a pont, amelyhez a „nagyapává”-válásba való beavatás esetleg kapcsolódhatna, az első unoka megszületése lehetne, vagy a kenyérkereső munka világából való

kilépés időpontja. De az öregedéstől való idegenkedés jelenlegi légkörében feltehetően csekély igény mutatkozna egy effajta rítusra. Csak a megváltozott mentalitás lenne képes létrehozni kreatív új rítusokat. Pusztán egy rítus nem teremt új mentalitást. Különösen akkor nem, ha egyáltalán nem létezik már olyan közösség, amely meghatározza, becsüli és műveli azt. Ezért első, szerény lépésként egyelőre nem marad más, mint hogy ismét megtanuljuk hálásan számlálni napjainkat és éveinket, hogy bölcs szívhez jussunk,

amely más szemmel néz az öregségre. Ez segíthetne abban, hogy egyre több férfi váljék azzá, amit a rítus végül is ünnepelhetne: „nagyapává” a szó fent leírt értelmében.

A szerző tizenöt éven át volt kontemplatív szerzetes, majd tíz évig egyházközségi lelkipásztor, jelenleg szabad foglalkozású író és fordító; számos könyvet adott ki a spiritualitásról.

Forrás: Publik-Forum Extra, 2006. november

Bajainkról beszélni?

Dúl az influenzajárvány. Egyre-másra jönnek a hírek a különböző betegségekről.

A napokban derült égből villámcsapásként ért bennünket a hír, hogy egyik barátunk kórházba került. Két nyaki verőere belülről megrepedt, az egyik teljesen elzáródott. Az agyban bizonyos részek (minimálisan) elhaltak. A gyors beavatkozásnak köszönhetően jól van, már dolgozik, csak fáradékony.

A betegségek kapcsán arra jutottam, hogy a betegség, a fájdalom, a szenvedés egyértelműen rossz az életünkben, de van bizonyos haszna. Közösségünk minden mást félretéve, egyértelműen összezárt, mondhatni szoros egységben összeforrt. A bajban egyesültünk.

A minket ért bajok egységesítő, kohéziót növelő hatásáról szeretnék most írni, mert ez már régen foglalkoztat.

Egyéni fájdalmak

Csaknem általános nézet, hogy nem kell a bajainkról beszélni. Egyéni fájdalmaink, fizikai és lelki bajaink nem tartoznak másokra, azokkal nekünk kell megbirkóznunk. Miért is terhelnének másokat, amikor nekik is van elég bajuk? Egyébként is szégyellhetem magam, hogy nem vagyok egészséges, fitt, derűs és boldog.

Az egészben az a legsötétebb, szinte démoni, hogy egyéni testi-lelki kínjaimmal magamba vagyok zárva. Nemcsak a közösségben, de a családban is jobb, ha nem beszélek arról, hogy itt fáj, ott fáj, hogy ez bánt, az bánt. Mindez azért démoni, mert ez a magatartás súlyos kapcsolatzavart, kapcsolathianyot eredményez, éppen a szeretetközösséget aknázza alá úgymond a szeretet, mások kímélése érdekében.

Egyéni boldogtalanság

Az ember boldogsága azon múlik, hogy szeret-e, és szeretik-e. Ha a nyomorúságainkat leplezni kell, és képmutató módon megjártszani az egészséges, problémátlan, vidám figurát, akkor előbb-utóbb jelentkezni fognak a boldogtalanság tünetei. Mert ezáltal az oldalgökök elszáradnak vagy megsebződnek, és beáll az egyéni boldogtalanság állapota. Nem beszélve arról, hogy hazugságaink folytán a vezérgökök is megszakad vagy megsebesül, amitől végzetesen magára marad és boldogtalanná válik az egyén.

A felmagasztalt egyéni szenvedés

Önzésembe burkolózva eljuthatok oda, hogy egyéni szenvedésem és boldogtalanságom nagyszerű és szent dolog. Hiszen ez az „én” szenvedésem, az egyén sajátja. A mástól elszigeteltség, a különállóság, az önállóság jele. A személy gazdagságához, legbenső szent rejtélyéhez tartozik. Az „én” ügyem, aminek ne legyennek tanúi, mert ez senki másra nem tartozik. Ebben a felmagasztosult, ostoba látásban szenvedésem és boldogtalanságom az én legsajátosabb magántulajdonom, amit személyi sérthetlenség illet!

Pedig ha felmagasztalom kínjaim „egyéni” voltát, ha megtagadom az egyéni szenvedés és a közösség összefüggését, akkor lelkileg lefegyverzem magam, és megfosztom magam attól, hogy mások segítségével gyógyítsam sebeimet.

Kitárni egymás előtt fájdalmainkat!

Az lenne a helyes és célravezető, ha az ember mindig és mindenütt kész lenne kitárni a lelkét. Hogy ezzel megterhel másokat? Kárt okoz másoknak? Ha magában hordja bajait, még nagyobb kárt okoz a közösségnek.

Ugyanis mindent kimondani azt jelenti, hogy összefogok valakivel, valakkal. Talán álmunkban sem fordul meg a fejünkben, hogy az egyetlen igazi közösség a saját nyomorúságaink, félelmeink és egyéni szenvedéseink eggyé olvadása révén valósulhat meg. Jézus szándéka nem az volt-e, hogy öntudatra ébressze a boldogtalanságokat, a sírókat, a szenvedőket, és egységbe, közösségbe gyűjtse őket?! „Világ boldogtalanságai, egyesüljete!” Nem ez volt az ő kiáltványa a Hegyen?!

Jézus közössége nem nélkülözheti az „együtt sírást”. Hazudnék, ha boldogságot színlelnék, amikor szenvedek, ha egészséget hazudnék, amikor beteg vagyok. Ha takarogatjuk sebeinket, ha magára hagyjuk a sebesültet, azzal csak szilárdítjuk a földön a boldogtalanság birodalmát.

Jézus a Getszemáni-kertben emberi vigaszra szorult. A szenvedésben, betegségben egymásra szorultunk. A közösség egyéni boldogtalanságunk közösségi szentélye és feloldozó helye lehet, és kell is lennie. Mert ahogy Diego Fabbri darabjában (Jézus pere) mondja a bíró: „Nincs más közösség, csak a bűnösök és szenvedők nagy családja, akik együtt kiáltanak Istenhez irgalomért!”

Kovács László